

BESLUT

2013-09-16

Dnr: 13/00763

SAKEN

Rapport, SVT1, 2013-03-23, kl. 18.00 och 19.30, inslag om en avgående företrädare för Ung Vänster; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om att ordföranden i Ung Vänster i Luleå hade tvingats lämna alla sina uppdrag sedan han hade mordhotat migrationsministern på Twitter. I inslaget sades det också att det inte var första gången som en politiker tvingats avgå efter inlägg på sociala medier utan att även sverigedemokrater hade fått avgå efter rasistiska uttalanden på sociala medier. I inslaget beskrev reportern webbplatsen avpixlat.se som uppmärksammade det aktuella inlägget som ”den främlingsfientliga sajten avpixlat”.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna är kritiska till att Sverigedemokraterna omnämndes i det aktuella inslaget. De är även kritiska till att webbplatsen avpixlat.se benämndes som främlingsfientlig.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser inslaget inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Webbplatsen avpixlat har skapat sig ett stort inflytande i media och invandrarfrågor. Webbplatsen är inte en oberoende och neutral publikation och är heller inte en nyhetssajt som bevakar flera olika frågor efter en nyhetsvärdering, och bedömdes vara okänd för många tittare. Därför fanns det anledning att sätta källhänvisningen i ett sammanhang. Beteckningen främlingsfientlig användes efter diskussion med flera redaktörer. Den som läser sajten kan konstatera att den domineras av främlingsfientligt material.

Webbplatsen har sitt fokus på att ta upp negativa nyheter om invandrare, flyktingar och de som den anser är dess meningsmotståndare. Till exempel rapporteras regelbundet om brott, dock i princip enbart brottsnyheter där invandrare och flyktingar är gärningsmän.

Webbplatsen beskriver sin målsättning på följande sätt.

Avpixlat levererar obekväma sanningar och åsikter om svensk invandrings- och migrationspolitik och den bakomliggande kulturell relativism som styr de politiska besluten och journalisternas pennor. Här berättar vi historien om det mångkulturella samhället som blev det mångkriminella samhället, hur integration förvandlades till segregation och hur det som påstods skulle vara närande för Sverige tvärtom blev tärande. Hos oss kommer du kunna ta del av fakta och analys kring sådana samhällsnedbrytande företeelser som islamisering, kulturell radikalism, nationalmasochism och svenskfientlighet, skenliberalism och genus-, kvoterings- och queervansinne. (...)

Enligt Nationalencyklopedin definieras främlingsfientlighet som ”avståndstagande från eller fientlighet mot främlingar, under efterkrigstiden använt som synonym till rasism. Främlingsfientlighet är dock snarare ett avståndstagande till andra grupper grundat på kulturella skäl, inte fysiska.”

I slutet av inslaget refererades till att även andra politiker har ”hamnat i blåsväder” efter uttalanden i sociala medier. Vidare sades att ”Bland annat har Sverigedemokrater avgått efter rasistiska uttalanden”. Kopplingen gjordes i och med det stora antal politiker som fått avgå från partiet speciellt efter Jimmie Åkessons uppmaning till nolltolerans mot extrema och rasistiska åsikter inom partiet.

Enligt en genomgång av Svenska Dagbladet från 25 november 2011 har inget annat parti uteslutit lika många av sina politiker. En återkommande orsak har varit att politikerna har skrivit kontroversiella yttranden på olika sociala forum på nätet. Sedan dess har ytterligare en lång rad sverigedemokratiska politiker tvingats avgå.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska bedriva programverksamheten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (5 § i sändningstillståndet).

Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget.

Med hänsyn till den vidsträckt yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande. Om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska dock den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas. SVT ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (5 § andra stycket i sändningstillståndet).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att utgångspunkten för inslaget var att en företrädare för Ung Vänster hade mordhotat migrationsministern på sociala medier och därför tvingats avgå från sina politiska uppdrag. Det förhållandet att det i inslaget uppmärksammades att även sverigedemokrater hade fått avgå efter uttalanden på sociala medier strider enligt nämndens mening inte mot kravet på opartiskhet.

Nämnden kan, mot bakgrund av vad SVT anfört i sitt yttrande, inte finna att reporterns benämning av webbplatsen avpixlat.se som främlingsfientlig innebär någon överträdelse av kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström, Elisabet Bäck, Ingrid Carlberg, Maria Edström, Leif Hedman och Jan Holmberg efter föredragning av Martin Fax.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Martin Fax